

Kestävän kalastuksen kehittäminen – JYU:n toimet Tukala-hankkeessa

Kytölä Antti & Väänänen Tuula, Kalaparlamentti, Teams-kokous 28.9.2023

TUKALA:

Tutkimuksen ja kalastajien välinen kumppanuus -ohjelma -> Vesialueiden omistajien, kaupallisen kalastuksen ja tutkimuksen välinen kumppanuus -ohjelma

EMK(V)R:n rahoitus, Varsinais-Suomen ELY-keskus, kesto: 24.4.2017–30.6.2023

Luonnonvarakeskus &

Partnerit:

- Suomen ammattikalastajaliitto ry
- Suomen sisävesiammattikalastajat ry
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Suomen ympäristökeskus
- Jyväskylän yliopisto
- Itä- Suomen yliopisto

Kuva: <https://merijakalatalous.fi/innovaatio-ohjelmat/tutkijoiden-ja-kalastajien-valinen-kumppanuus/>

- Kansalliset kalatutkimuspäivät
- Tietoa kalakannoista mm. Seurantamenetelmien kehittäminen
- Poikaspöydykset, kutututkimukset, Kymijoen- ja Vuoksen vesistöjen muikkujen genetiikka yms.
- Muikun ja siian poikastiheysaikasarat:
<https://www.jyu.fi/science/fi/bioenv/tutkimus/luonnonvarat/siikakalat>
- Case: Lappajärvi, Ähtärinjärvi & Saarijärven Pyhäjärvi

Yhteistyöjärvet pilotointikohteina

Lappajärvi, Ähtärijärvi & Saarijärven Pyhäjärvi:

Kaikilla järvillä kaupallista kalastusta, monipuolinen omistajapohja, eri määrät olemassa olevaa taustatietoa eri järvistä.

Aloituspalaverit: Millaisia tietotarpeita järvillä oli, mitä asioita vesialueiden omistajat ja kalastajat kokivat tärkeäksi selvittää ja kuinka voitaisiin parantaa ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävän kaupallisen kalastuksen edellytyksiä näillä järvillä?

"Paljonko sitä kalaa on, kuinka paljon lupia uskalletaan myydä?" Kalakantojen seuranta ja tietoon perustuva kalastuksen säätely oli kaikkien asianosaisryhmien yhteinen tavoitetila.

Ekologisesti kestävän muikun kalastusintensiteetin määrittely Saarijärven Pyhäjärvellä referenssijärvien (Konnevesi ja Puula) avulla.

Kuhan kaupallisen kalastuksen seuranta- ja ohjausjärjestelmän käynnistämisen edistäminen perustuen parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon. Tavoitteena on seurannan ja ohjauksen avulla varmistaa kuhan kalastuksen kestävyys (Lappajärvi, Ähtärijärvi)

TUKALA yhteistyö Lappa-, Ähtäri-, ja Saarijärven Pyhäjärvellä: Tietoon pohjautuvan seuranta- ja säätelyjärjestelmän käynnistäminen.

TUKALA:ssa tehtyä:

- Taustatiedon kerääminen: Aiemman tutkimustiedon ja nykytilan kartoitus: kuha- ja muikkunäytteet, osakaskuntien ja kaupallisten kalastajien haastattelut.
- Kuhan kutupaikkojen kartoittaminen
- Sidosryhmien välinen yhteistyö

Tavoitteet:

- Arviot kalastuskuolevuudesta ja pyyntiponnistuksesta
- Tietoon pohjautuva kalastuksen luvitus ja seurantajärjestelmä
- Eri osapuolten yhteistyö

Puutteet:

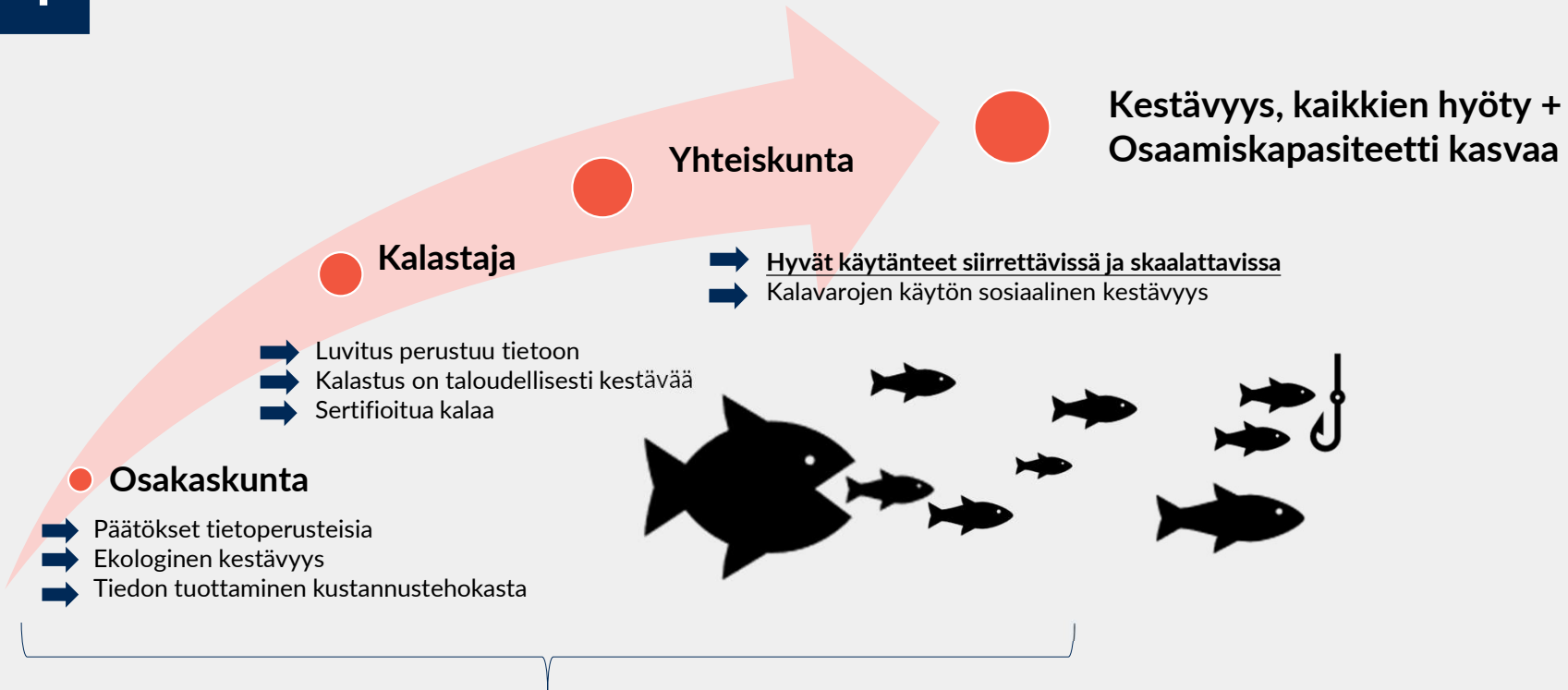

- Tutkimustiedon määrä vaihtelee
- Luvanmyyntitavat, pyyntiä ja saalista koskeva seurantatiedon määrä ja laatu vaihtelevat: kalastuspaineen arviointi?
- Velvoitetarkkailut eivät aina ole verrannollisia keskenään
- Kirjanpitokalastuksen puute

Teoriaa: Vaikuttavuusketju ja hyödyt

Siirtyminen tiedottomuudesta kohti tietoa tuottavaa seuranta- ja ohjausjärjestelmää

Ja jo konkretiaakin...

- Kalastusoikeuden haltijoiden ja kaupallisten kalastajien keskinäinen sopiminen ja yhteistyö:
  - Kaupallisen kirjanpitokalastuksen aloittaminen (Ähtärinjärvi)
  - Kaupallisen kalastuksen lupien myöntämisen aloittaminen ja hinnoittelu
- Sidosryhmien välinen tiedonkulku ja avoin keskustelu, sosiaalinen kestävyys
- Kaupallisen kalastuksen saaliin rakenteen arviointi: koko- ja ikäjakauma ja sukukypsyys sekä kuhan kasvu sekä kutualueet paikallistuntemuksen perusteella
  - Tietopohjaa säätelyn kehittämiseksi, ekologinen kestävyys
- Saarijärven Pyhäjärven muikkutuotanto ja ekologisesti kestävä kalastuskuolevuus
  - Ekologisesti kestävä kalastuksen reunaehtojen arvio vertailujärvistä (Etelä-Konnevesi ja Puula) tuotettujen pitkien aikasarjojen perusteella
- **Tarvitaan seurantatiedon määrän lisäämistä, yhdenmukaistamista ja kehittämistä**
  - Tähän on hyvät edellytykset: Kalastusoikeuden haltijat suhtautuivat myönteisesti seurannan kehittämiseen, kokivat sen tärkeäksi ja olivat valmiita joko kohdentamaan varoja seurantaan tai tukemaan muuten toimintaa.**

Tästä on hyvä jatkaa 😊

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Kiitos mielenkiinnosta

anhemaky@jyu.fi, tuula.m.vaananen@jyu.fi